

Profiel schets burgemeester

1. Inleiding

Per 1 februari 2010 is door het vertrek van de heer L.M. Schoots de vacature van burgemeester van de gemeente Cuijk ontstaan. Momenteel wordt het burgemeestersambt waargenomen door de heer P. Mengde.

Om te bepalen aan welke eisen een nieuwe burgemeester van Cuijk moet voldoen, dient door de gemeenteraad een profiel schets te worden opgesteld. Deze profiel schets dient ertoe om tijdens de procedure voor het benoemen van een nieuwe burgemeester de kandidaten op een eenduidige wijze met elkaar te kunnen vergelijken en te beoordelen over welke kwaliteiten een geschikte kandidaat dient te beschikken.

2. Procedure profiel burgemeester

Het concept van de profiel schets is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van een door de gezamenlijke raadsfracties aangewezen profiel schetscommissie. Deze commissie stond onder voorzitterschap van de heer J.H.L.M. Nielen (CDA). De overige leden waren de raadsleden C.M. Angevaren (VVD), F.J.H.M. van Diemen (Groen Links), W.T.G. Vervoort-Reijnders / W.M van der Burgt (PLC), A.M.J. Jacobs (ABC), J.P.G. Kerskes (D66) en R.G. Poel (PvdA). Het concept is vastgesteld in de gemeenteraad van 12 april 2010. Vervolgens werd in de periode van 13 t/m 25 april aan de burgers van de gemeente Cuijk gelegenheid gegeven om op het conceptprofiel te reageren. Daartoe is het document vanaf 13 april op de gemeentelijke website geplaatst en op 14 april gepubliceerd in het Cuijks weekblad. De bewoners konden schriftelijk of per e-mail reageren. Met inachtneming van de ingekomen reacties wordt het profiel van de burgemeester van de gemeente Cuijk in de raadsvergadering van 17 mei vastgesteld. Op 25 mei 2010 wordt het aangeboden aan de Commissaris van de Koningin in de Provincie Noord-Brabant. Vanaf dat moment worden kandidaten in de gelegenheid gesteld te solliciteren op de vacante functie. Bij de uiteindelijke selectie van kandidaten kan een assessment deel uitmaken van de procedure.

De werkzaamheden van de profiel schetscommissie lopen ten einde in de raadsvergadering van 17 mei 2010. In diezelfde vergadering worden de leden van de vertrouwenscommissie benoemd.

3. Omgevingsprofiel gemeente Cuijk

Cuijk is een van de oudste plaatsen van Nederland met een verrassend modern karakter. Rust, ruimte en bedrijvigheid, in Cuijk is het allemaal. Het is de combinatie van dorps- en stedelijke elementen die de aantrekkingskracht van Cuijk vormt.

Cuijk is rijk bedeeld met voorzieningen en faciliteiten voor inwoners, ondernemers en toeristen. De charme van haar kleinschaligheid in combinatie met de veelzijdigheid aan mogelijkheden, maakt Cuijk en haar zes authentieke kerkdorpen Katwijk (NB), Linden, Beers (NB), Vianen (NB), Haps en Sint Agatha, tot een uitgelezen plek om te wonen, werken en recreëren. Wonen in Cuijk is een waar genoegen, geen wonder met zijn ongeëvenaarde ligging aan de Maas, de natuurlijke schoonheid van bijvoorbeeld het gebied Kraaijenbergse Plassen en de variatie aan woningbouw. En niet in de laatste plaats vanwege het voorzieningenniveau, dat een grotere plaats niet zou misstaan.

De kern Cuijk heeft zich in de vorige eeuw ontwikkeld van een agrarische tot een meer industriële omgeving. Dit uit zich nu in een gemêleerde sociaal-economische samenstelling van de bevolking.

Cuijk investeert in de economische ontwikkeling, zoals bij de aanleg van het regionaal bedrijventpark Laarakker, de investeringen in onderwijs- en cultuurvoorzieningen en in diverse projecten, zoals: de Maasoeverzone, Wonen aan het Water en Wonen in het Groen en het recreatieproject Dommelsvoort.

Met bijna 25.000 inwoners en even zo vele gezichten wonen de Cuijkenaren op een plek waar toekomst, heden en verleden elkaar omarmen aan water, weg en spoor. Strategisch gelegen aan Maas, spoorlijn en de A-73 is de ligging van Cuijk uniek te noemen. Gelegen op het snijpunt van Noord-Brabant, Limburg en Gelderland zijn er snelle, directe verbindingen met de stedelijke gebieden van Nijmegen en Venlo maar ook met het Duitse achterland en het nabijgelegen en snel in betekenis toenemende vliegveld Niederrhein bij Weeze.

De ontwikkeling van Cuijk kan niet los worden gezien van de ontwikkelingen in de regio. Binnen het Land van Cuijk wordt op een aantal fronten intensief samengewerkt, op bestuurlijk vlak met de vijf gemeenten in het gebied. Met Grave en Mill en Sint-Hubert heeft bovendien ambtelijke samenwerking gestalte gekregen o.a. in de totstandkoming van een intergemeentelijke Sociale Dienst. In breder verband vindt bestuurlijke samenwerking plaats tussen de Brabantse gemeenten op de schaal van Brabant Noordoost en Limburgse gemeenten in de Noordelijke Maasvallei, evenals binnen het verband van de Euregio Rijn-Waal.

Cuijk heeft door zijn rijke historie en actief verenigingsleven een aantrekkelijk sociaal en cultureel klimaat. In dat opzicht is de gemeente ook internationaal georiënteerd, wat mede tot uitdrukking komt in meerdere stedenbanden die worden onderhouden met partnergemeenten in diverse andere landen.

4. **Politiek-bestuurlijke situatie**

De gemeenteraad van Cuijk telt 19 zetels. De samenstelling is als volgt:

VVD	4 zetels
CDA	4 zetels
ABC	3 zetels
D66	3 zetels
PvdA	2 zetels
PLC	2 zetels
Groen Links	1 zetel

De raad heeft 4 raadscommissies ingesteld, te weten:

- Commissie Bestuur
- Commissie Burger
- Commissie Ruimte
- Commissie Controle en Onderzoek

Naast de burgemeester bestaat het college uit 4 (3,6 fte) wethouders. Het college is gevormd op basis van een coalitie van VVD, D66, ABC (Algemeen Belang Cuijk) en PLC (Progressief Leefbaar Cuijk).

In Cuijk is communicatie tussen burger en overheid van groot belang. Het is de ambitie van de gemeenteraad om het beleid te richten op keuzevrijheid, eigen verantwoordelijkheid en het winnen van vertrouwen. Inwoners moeten de ruimte krijgen om invloed uit te oefenen op de beleidsvoorbereiding en de voorbereiding van plannen. Daartoe moet de gemeentelijke organisatie vraaggericht werken i.p.v. aanbodgericht en vooraf luisteren naar, wijk- en dorpsraden, belangengroepen en inwoners. Kenmerk van de organisatie is dat deze sinds 1 juli 2009 is gereorganiseerd en sindsdien bestaat uit vier afdelingen. Naast deze structuurverandering is er sprake van een cultuurverandering die nog volop gaande is. Kernwaarden hiervoor zijn: dienstbaar, samenwerking, resultaat en initiatief. Gelet op de toekomstige positie van gemeenten binnen het overheidsbestel zal de komende jaren veel aandacht uitgaan naar de kwaliteit van de dienstverlening in een ketengerichte omgeving van samenwerkende overheidsorganisaties en regionale samenwerkingsverbanden. Van de burgemeester wordt verwacht dat hij/zij deze ontwikkelingen mede ondersteunt.

5. Taken en rollen van de Burgemeester

5.1 Taken van de burgemeester

De burgemeester heeft een aantal wettelijke taken op het gebied van openbare orde en veiligheid en is op grond van de wet voorzitter van het college van burgemeester en wethouders en van de gemeenteraad. Bovendien heeft de burgemeester in het huidige college de volgende portefeuille: openbare orde, veiligheid en algemeen bestuurlijke zaken.

Er is een intensieve samenwerking tussen Cuijk en de overige gemeenten in het Land van Cuijk (Grave, Mill en Sint Hubert, Boxmeer en Sint Anthonis) en de drie meest noordelijke gemeenten in de Provincie Limburg (Mook en Middelaar, Gennep en Bergen). Het belang hiervan komt ondermeer tot uitdrukking in de taken die de burgemeester in regionaal verband vervult. De vorige burgemeester was uit hoofde van zijn functie:

- Lid DB van de GR Veiligheidsregio Noordoost Brabant (Portefeuillehouder Financiën);
- Lid van het Burgemeestersoverleg (coördinerend orgaan) Regionale Samenwerking Noordoost Brabant;
- Vz Basisoverleg Land van Cuijk (overleg colleges van de 5 gemeenten in het Land van Cuijk);
- Lid Coördinatieoverleg Land van Cuijk (overleg burgemeesters en secretarissen betreffende samenwerking Land van Cuijk);
- Bestuurslid van de GR Districtelijke Brandweer Land van Cuijk (Portefeuillehouder Financiën);
- Lid van het Bestuur van het Samenwerkingsverband Noordelijke Maasvallei (5 gemeenten Land van Cuijk en 3 gemeenten Noord Limburg);
- Lid van het Algemeen Bestuur van het Duits/Nederlands Samenwerkingsverband Euregio.

5.2 Essentiële rollen

Bij bovengenoemde taken hoort een aantal essentiële rollen, die de burgemeester van Cuijk dient te vervullen.

Verbindende schakel tussen raad en college

Als voorzitter van de raad legt de burgemeester het accent op het democratisch, efficiënt en effectief laten functioneren van de raad, met erkenning van de posities van raad en college in het duale bestel. Als voorzitter van het college van burgemeester en wethouders legt de burgemeester – ook vanuit een eigen inhoudelijke inbreng – de nadruk op verbinding: het vermogen om het college als team te laten functioneren.

Het gezicht van de gemeente naar de burger

De burgemeester moet herkenbaar zijn voor de inwoners van Cuijk, ongeacht hun maatschappelijke positie. In deze rol toont hij/zij belangstelling, respect en gevoel voor de historie en de cultuur van Cuijk en het Land van Cuijk. De burgemeester is een bindend persoon voor alle geledingen van de gemeenschap.

Uit de gemeentewet volgt dat de burgemeester een zorgplicht heeft ten aanzien van de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening en de naleving van vastgestelde procedures op het gebied van burgerparticipatie, zorgvuldige behandeling van klachten en bezwaarschriften. Ook in deze rol komt de burgemeester als “het gezicht van de gemeente naar de burger” tot uitdrukking.

Aanjager van regionale samenwerking

Regionale samenwerking is van groot belang voor de gemeente Cuijk. Verwacht mag worden dat dit belang in de toekomst zal toenemen. De burgemeester zal op initiatiefrijke wijze en met kennis van zaken zijn bijdrage leveren aan bestaande samenwerkingsverbanden en een bindende rol vervullen in het overleg met de overige gemeenten in de regio.

Ambassadeur van de gemeente op regionaal, provinciaal, nationaal en internationaal niveau

De burgemeester van Cuijk beschikt over het vermogen om de gemeente op alle niveaus aansprekend te (re-)presenteren. Zijn goede contactuele en representatieve eigenschappen en vaardigheden kan hij/zij ten gunste van de gemeente Cuijk benutten voor het opbouwen en onderhouden van de nodige relatienetwerken.

Eerstverantwoordelijke voor openbare orde en veiligheid en coördinerend portefeuillehouder handhaving

Openbare orde, veiligheid en handhaving zijn thema's van groot belang. Van de burgemeester wordt op dit gebied een sturende en een coördinerende rol verwacht, daarbij de verantwoordelijkheid van andere portefeuillehouders onverlet latend.

6. Competentieprofiel

6.1 Algemeen

Van de nieuwe burgemeester van Cuijk wordt verwacht dat hij:

- beschikt over een academisch werk- en denkniveau;
- beschikt over aantoonbare en relevante bestuurlijke kwaliteiten en ervaring opgedaan in complexe organisaties, bij voorkeur opgedaan in het publieke domein;
- een generalist is en in staat zich snel de materie en gestelde doelen van de gemeente eigen te maken;
- aandacht heeft voor de economie en werkgelegenheid in de gemeente en de regio;
- zich snel vertrouwd maakt met de cultuur en het maatschappelijk leven van Cuijk;
- bereid en in staat is de functie langer dan één ambtsperiode te vervullen.

Bekwaamheid en geschiktheid voor de functie staan voorop; de politieke oriëntatie en het zijn van man of vrouw zijn daaraan ondergeschikt.

6.2 Basiscondities

De burgemeester van Cuijk dient te beschikken over een aantal belangrijke basiseigenschappen. In volgorde van belangrijkheid gaat het om:

- Bindend vermogen (geeft richting en binding in een groep of gemeenschap. Brengt doeltreffende samenwerkingsverbanden tot stand en handhaaft deze, fungeert als (ver-)bindende schakel en bruggenbouwer)
- Signaalgevoeligheid (zoekt actief informatie uit de bestuurlijke en organisatorische omgeving en uit de samenleving die voor het eigen handelen van belang zijn. Gebruikt deze signalen voor reflectie op het eigen handelen.
- Onafhankelijkheid (staat op basis van gezag en positie boven partijen en wordt als zodanig geaccepteerd)
- Integriteit(handelt eenduidig en transparant volgens algemeen geaccepteerde normen en waarden, draagt deze uit en spreekt anderen hierop aan)
- Identificatie (neemt in elk onderdeel van de functie een passende positie in en verplaatst zich in personen of groepen waarmee hij/zij van doen heeft)
- Stressbestendigheid (onderneemt acties en treedt op in situaties die hierom vragen. Treedt in crisissituaties op met rust en vertrouwen)

6.3 Bestuursstijl

Van de nieuwe burgemeester van Cuijk wordt verwacht dat de bestuursstijl bovenal getypeerd kan worden als *verbindend leiderschap*. Het is een inspirerende bruggenbouwer die bestuurlijke doelen tot uitvoering weet te brengen door samenwerking en gemeenschappelijkheid. Daarnaast is de nieuwe burgemeester een *netwerker*, in staat om nieuwe mogelijkheden en kansen te creëren, en een *aanjager* die duidelijke doelen stelt en deze ook weet te realiseren.

6.4 Bestuursvaardigheden (competenties)

De belangrijkste bestuursvaardigheden waarover de nieuwe burgemeester, gelet op de specifieke bestuurlijke uitdagingen in Cuijk, dient te beschikken zijn:

Vernieuwingskracht, blijkende uit het vermogen om vernieuwingen die noodzakelijk zijn te signaleren, te stimuleren en er draagvlak voor te verkrijgen;

Communicatief, in die zin dat ideeën en feiten in begrijpelijke taal aan anderen worden duidelijk gemaakt, aansluitend bij de doelgroep(en);

Organisatiegevoeligheid, door het onderkennen van invloed en gevolgen van (eigen) beslissingen of activiteiten op onderdelen van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie;

Daadkracht, door kansen te signaleren en ernaar te handelen. Liever uit zichzelf beginnen dan passief afwachten.

Naast deze “competentie-top-4” verwachten wij dat de nieuwe burgemeester beschikt over de volgende competenties:

Onderhandelingsvaardigheid. De burgemeester weet successen te behalen in overlegsituaties, verbindt belangen en standpunten en komt met gedragen oplossingen;

Bestuurlijke gevoeligheid. De burgemeester anticipeert op – en onderkent het belang van – gebeurtenissen die van invloed zijn op het bestaande beleid en handelen van politiek verantwoordelijken.

7. Resultaat consultatie burgers

De op 12 april 2010 door de raad in concept vastgestelde profielschets is vanaf 13 april 2010 op de gemeentelijke website gepubliceerd. Daarbij werd een oproep aan inwoners, bedrijven en instellingen geplaatst om op het profiel te reageren. Deze oproep is tevens gepubliceerd in de edities van 14 en 21 april van het Cuijks Weekblad. Er zijn 10 reacties ontvangen, waarvan 8 met gebruikmaking van een digitaal formulier en 2 doormiddel van een bij het krantenbericht opgenomen reactieformulier. Eén van deze formulieren is ingevuld door een inwoner van buiten de gemeente Cuijk en is daarom buiten beschouwing gelaten. De reacties worden onder de aandacht gebracht van de vertrouwenscommissie en zodoende betrokken in de selectieprocedure.

Één van de inzenders attendeerde er op dat de burgemeester in de conceptprofielschets uitsluitend in de mannelijke persoonsvorm werd vermeld. Naar aanleiding van deze opmerking is de tekst aangepast. De overige reacties geven de raad geen aanleiding tot inhoudelijke aanpassing van de conceptprofielschets. Een samenvatting van de reacties volgt hieronder.

In verschillende bewoordingen wordt in de reacties gepleit voor een burgemeester voor wie de leefbaarheid van Cuijk en de daartoe behorende kerkdorpen centraal staat en die affiniteit heeft met de kleine kernen. Communicatie met de bevolking is belangrijk. De burgemeester wordt gezien als een goed huisvader met aandacht voor de identiteit van Cuijk, de mensen en de leefomgeving. Ook wordt gepleit voor een burgemeester die vernieuwend is, sociaal bewogen en de wensen van de burgers centraal stelt. De burgemeester moet over aantoonbare kwaliteiten als bestuurder beschikken, zowel met het oog op de organisatie als het personeel en openheid betrachten ten opzichte van burgers en ambtenaren. Ten slotte wordt gevraagd om een burgemeester die de culturele mogelijkheden van Cuijk wil uitbuiten en zich ook bij culturele manifestaties laat zien.

Acht inzenders hebben antwoord gegeven op de vraag naar de meest gewenste bestuursstijl van de nieuwe burgemeester:

Verbinder:	4
Aanjager:	3
Procesregisseur:	1
Netwerker	0

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Cuijk in zijn openbare vergadering van 17 mei 2010,

De raad voornoemd,

A. Knevel
wnd. griffier

P. Mengde
voorzitter